

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประเด็นที่ต้องการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ที่ใช้ในการวิจัย มี 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ ที่มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ ในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ใช้เทคนิควิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 19 คน ราชนามปรากฏอยู่ในภาคผนวก
2. ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งกรด เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ราชนามปรากฏอยู่ในภาคผนวก

ตัวแปรที่ต้องการศึกษา

ได้แก่ รูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการในขอบข่ายงาน 5 ด้าน คือ

1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
3. การนิเทศการศึกษา
4. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
5. การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 โรงเรียนบ้านทุ่งกรด ปีการศึกษา 2551 พบว่า รูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการในขอบข่ายงานข้างต้นพบปัญหาและมีความจำเป็นที่ต้องมีรูปแบบการวางแผนที่ครอบคลุมชัดเจน เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการวางแผน การบริหารงานวิชาการ โดยศึกษาจากเอกสารและสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการวางแผนบริหารงานด้านวิชาการ โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ เพื่อจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ที่จะนำไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ ที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ ในการ วางแผนบริหารงานวิชาการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 19 คน จากนั้นนำไปสร้างเครื่องมือต่อไป

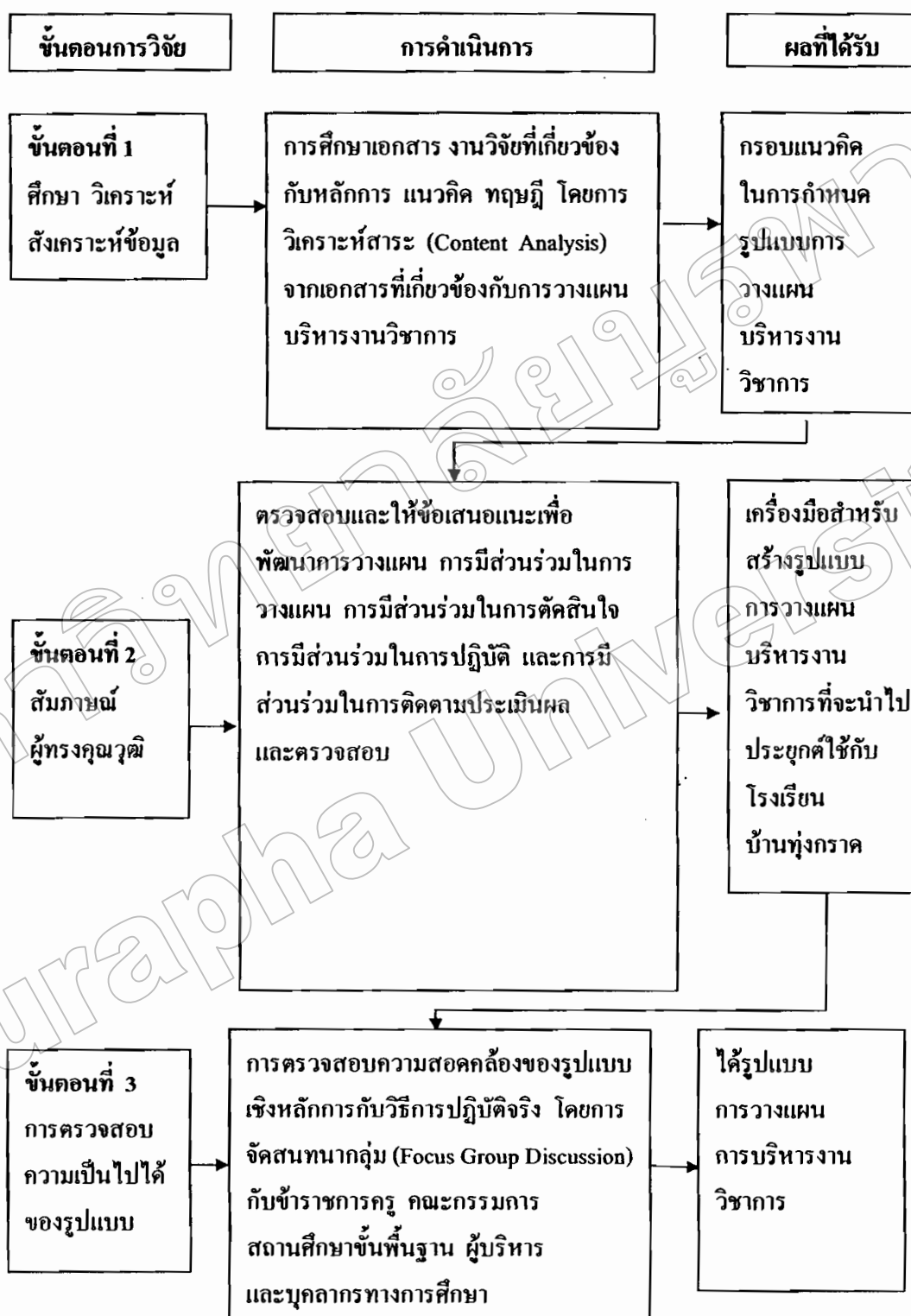
ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์และสร้างเครื่องมือในการพัฒนารูปแบบการวางแผนบริหารงาน วิชาการ จากแบบสัมภาษณ์

สร้างเครื่องมือในการพัฒนารูปแบบการวางแผนบริหารงานวิชาการ โดยสังเคราะห์จาก ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์ มาสร้างเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบการวางแผนบริหารงานวิชาการ สอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จากการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 2 ถึงความสอดคล้องของ ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการวางแผนบริหารงานวิชาการ

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบ การวางแผนบริหารงานวิชาการ ที่ได้จากขั้นตอนที่ 3

ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการวางแผน บริหารงานวิชาการ ที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 จากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียน บ้านทุ่งกรด เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ภาพที่ 7 วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เกี่ยวกับรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 19 คน จำนวน 3 รอบ และบันทึกการสังเกตจากการสนทนากลุ่มใน ความเป็นไปได้คือการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการวางแผนการบริหารสถานศึกษา ที่จะนำมา ประยุกต์ใช้กับโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3

รอบที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการวางแผนการบริหารงาน วิชาการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

รอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ในส่วนของแบบสอบถามรอบนี้ จะเป็นการรวบรวม ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสอบถามในรอบแรกนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามในรอบ ที่สอง โดยมีช่องแสดงความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ในกรณีที่เห็นว่าควรเพิ่มเติมตัวแนวคำถาม หรือปรับปรุงข้อความ

รอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เพื่อเป็นการยืนยันความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิว่าสอดคล้องกันเป็นฉันทามติจนสามารถลง ข้อสรุปได้อย่างชัดเจน

รอบที่ 4 เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อเป็นการ ตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ที่จะ นำมาใช้สำหรับโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 ได้แก่ แบบสอบถามทั้งปลายเปิด และปลายปิด โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามา สร้างเป็นสร้างแบบสัมภาษณ์ ก่อนที่จะนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ ได้หาค่าความตรง (Validity) ของเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบ ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรม และผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ ศูนย์นวัตกรรม และผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู ตำแหน่ง อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรม และผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

จากนั้น นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 มาสรุปประเด็น

2. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เพื่อที่จะนำมาสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และการยืนยันความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 2

สำหรับแบบสอบถามปลายปัดนั้น ประกอบด้วยช่องสำหรับแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวคำถามการวางแผนการบริหารงานวิชาการ และช่องสำหรับแก้ไข ปรับปรุงข้อความ โดยมี รายละเอียดของความหมายในการตอบแต่ละช่อง ดังนี้

- 1 หมายความว่า แนวคำถามมีความเหมาะสมน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า แนวคำถามมีความเหมาะสมน้อย
- 3 หมายความว่า แนวคำถามมีความเหมาะสมปานกลาง
- 4 หมายความว่า แนวคำถามมีความเหมาะสมมาก
- 5 หมายความว่า แนวคำถามมีความเหมาะสมมากที่สุด

3. สร้างแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยผู้วิจัยนำคำตอบที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิในรอบ ที่ 2 มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของแต่ละข้อความ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 3 โดยพิจารณาคำถามของมัธยฐาน ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์และตำแหน่งที่ผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคนตอบในแบบสอบถามรอบที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทบทวนคำถามและคำตอบในรอบที่ 2 ของตน แล้วตอบกลับมาอีกครั้งหนึ่ง จนกว่าความคิดเห็นจะสอดคล้องกันเป็นฉันทามติจนสามารถลงข้อสรุปได้อย่างชัดเจน

ในการตอบแบบสอบถามรอบนี้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนจะทราบว่าตนเองมีความคิดเห็น สอดคล้องหรือแตกต่างจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเพียงใด เพื่อจะได้พิจารณาว่าจะยังยืนยัน คำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบเพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ หากยืนยัน คำตอบเดิมซึ่งอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์นั้น ให้แสดงผลประกอบ แบบสอบถามรอบที่ 3

นี้ เป็นรอบสุดท้ายของการถามในการวิจัย จากนั้นนำมาแปลสรุปผลเป็นแนวคำถามและกำหนดตัวบ่งชี้ที่สำคัญ (KPI) ที่มีความเหมาะสมกับรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามรอบที่ 1 ที่สร้างขึ้นตามกรอบที่ตั้งไว้ เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการแต่ละของหน่วยงานตามความจำเป็น และความเหมาะสมของการใช้ภาษารวมทั้งการสื่อความหมาย

2. สำหรับแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 นั้น นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง และนำข้อเสนอแนะทั้งหมดมาปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 19 คน จากนั้นส่งแบบสอบถาม พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย วิธีการตอบคำถามแก่ผู้เชี่ยวชาญ ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) โดยนำใช้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาฉันทมติ (Cousensus) หากค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาแปลผลโดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาฉันทมติของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสอดคล้องจากการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 และส่งผลการวิเคราะห์พร้อมแบบสอบถามกลับไปยังผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นการยืนยันรอบที่ 3 ต่อไป โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐานที่คำนวณได้ในแนวคำถามของรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ และมีเกณฑ์ในการแปลผลค่ามัธยฐาน ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2552)

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแนวคำถามมีความเหมาะสมน้อยที่สุดในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาในด้านนั้น ๆ

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 - 2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแนวคำถาม มีความเหมาะสมน้อยในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาในด้านนั้น ๆ

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 2.50 - 3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแนวคำถาม มีความเหมาะสมปานกลางในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาในด้านนั้น ๆ

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 3.50 - 4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแนวคำถาม มีความเหมาะสมมากในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาในด้านนั้น ๆ

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 4.50 ขึ้นไป หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแนวคำถาม มีความเหมาะสมมากที่สุดในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาในด้านนั้น ๆ

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาว่าจะนำรูปแบบใดมาเป็นข้อสรุปผลของการวิจัยนั้น ผู้วิจัยใช้รูปแบบที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันมากและมากที่สุด (ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป โดยใช้เกณฑ์ของ MacMillan) เป็นผลการวิจัยครั้งนี้

สำหรับรายละเอียดในการประเมินผลค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) มีดังนี้

1. แนวคำถามใดที่มีพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 แสดงว่า แนวคำถามนั้นได้รับ นันทมติ และยอมรับแนวคำถามนั้น
2. แนวคำถามใดที่มีพิสัยระหว่างควอไทล์เกินกว่า 1.50 แสดงว่า แนวคำถามนั้นไม่ได้รับ นันทมติ ไม่ยอมรับแนวคำถามนั้น